

Broj: 01-757/25-3
Podgorica, 02.03.2026. godine
MB

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, u skladu sa odredbom člana 41 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG" br. 42/2011, 32/2014 i 21/17) i člana 41 Pravila o radu Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br. 53/14), nakon sprovedenog ispitnog postupka po pritužbi koju su podnijele građanke XX i XX, daje

MIŠLJENJE

I Uvod

1. Instituciji Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore, podnijele su pritužbu građanke XX i XX u kojoj je navedeno: da se obraćaju povodom događaja od 26.8.2025. godine, koji se desio u Donjoj Lastvi u Tivtu, kada su u večernjim satima privedene od strane policijskih službenika; da smatraju da je u njihovom slučaju došlo do propusta, nepravilnosti i povreda njihovih prava; da su se dana 26.8.2025. godine u periodu od 22:00 do 23:30 časova, nalazile u društvu od ukupno šest osoba u Donjoj Lastvi u Tivtu, pored boćarskih terena; da su spontano sjedeli na otvorenom, na javnoj površini, da su se šalili i razgovarali; da je nešto nakon 23:00 časova završena filmska projekcija na obližnjoj ljetnoj pozornici koja je proizvodila zvuk daleko jači nego što je mogao proizvesti bilo čiji razgovor; da su razgovarali i šalili se bez psovki, muzike i galame ili bilo kakvog nepristojnog ponašanja te da se radilo o grupi starijih intelektualaca u dobi od 45-50 godina.

Dalje je navedeno: da je na lice mjesta, po prijavi za remećenje javnog reda i mira, pristupio policijski službenik (PS) XX koji je saopštio da po navedenom osnovu postoji više prijava od prethodnih dana; da je od samog početka pokazao autoritativan stav nastupajući tako da stvori utisak da se svaka izgovorena riječ mora potisnuti pred njegovim autoritetom; da umjesto da profesionalno provjeri okolnosti i utvrdi da li uopšte ima elemenata prekršaja, veoma grubim, čak prijetecim tonom je upozorio na ponašanje; da je taj PS nastupio na način da ih uplaši, obeshrabri ili ponizi i automatski etiketira kao izvršioce eventualnog prekršaja i tog i prethodnih dana; da ga je jedna od podnositeljki pritužbe XX upitala da se predstavi, što je pravo svakog građanina; da je taj PS izrevoltiran pitanjem pozvao pojačanje i da su ubrzo došla još dva PS čiji identitet su saznali tek u policijskoj stanici, dje su u pitanju XX i XX; da je PS XX naredio da se XX povede u policiju radi saslušanja, dok su ostali prisutni nastavili razgovor sa njim i kolegom XX; da se tokom razgovora PS XX „sprdao i vrijeđao dostojanstvo prisutnih“; da je XX rekla da je sramotno ponašanje policijskog službenika i lica u uniformi te da umjesto da pokaže profesionalnost i obuzda i upozori kolegu, XX je ponovo burno reagovao i naredio da i XX bude privedena radi saslušanja.

Takođe je navedeno: da su zajedno sprovedeni u policijsku stanicu policijskim vozilom; da ostale četiri prisutne osobe koje su sjedele sa njima i učestvovala u razgovoru i raspravi nijesu identifikovane niti podvrgnute bilo kakvom postuku; da PS XX je morao postupiti prema njima jednako ako je tvrdio da je došlo do remećenja javnog reda i mira, a ne selektivno prema njima dvijema; da je izvršeno

alkotestiranje njih dvije; da su PS XX i XX postupili na način suprotan osnovnim pravilima policijske etike; da su sačinjeni neispravni zapisnici te da se radi o dvije odrasle žene koje žele da ukažu na ponašanje koje ne priliči policijskoj uniformi.

Na kraju je navedeno: da ne žele da prejudiciraju da li je u dolasku policijskih službenika bilo i elemenata motivisanih nacionalnim osnovom, imajući u vidu da se događaj zbio u Donjoj Lastvi gdje većinsko stanovništvo čine Hrvati i gdje je i ranije bilo situacija da su okupljanja doživljavana kao smetnja te da žele da vjeruju da ovog puta to nije bio slučaj.

1.2. Instituciji Zaštitnika podnositeljke pritužbe su dana 3.2.2026. godine, dostavile dopunu pritužbe kojom dostavljaju Zaključak Savjeta za građanski kontrolu rada policije, obavještenje o sprovedenom postupku Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije kao i Mišljenje Etičkog odbora Ministarstva unutrašnjih poslova, koji akti su donešeni na osnovu prijave podnositeljki pritužbe.

1.2.1. U svom obavještenju, Odjeljenje za unutrašnju kontrolu rada policije obavijestilo je podnosioca pritužbe da je konstatovano da je PS OB Tivat XX u konkretnom slučaju počinio težu povredu sl. dužnosti iz čl. 95 st. 1 t.1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima kao i težu povredu službene dužnosti iz čl. 173 st.1 t. 24 Zakona o unutrašnjim poslovima , te da je izvještaj o izvršenim provjerama upućen direktoru Uprave policije na dalje postupanje.

1.2.2. Ministarstvo unutrašnjih poslova – Etički odbor je dostavilo Mišljenje podnositeljka pritužbe u kojem se navodi da su svojim ponašanjem PS OB Tivat XX i XX, povrijedili Kodekse policijske etike i to po osnovu čl. 6.1. i 6.2.

1.2.3. Savjet za građanski kontrolu rada policije je dostavio podnositeljka pritužbe svoj Zaključak, u kojem je u konstatovao svoje zaključke i dao preporuke u vezi sa istim.

II Postupanje Zaštitnika

2. Zaštitnik je saglasno odredbama člana 35 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, aktom br. 01-757/25-1 od 25.9.2025. godine, zatražio izjašnjenje od strane Uprave policije- Odjeljenja bezbjednosti Tivat povodom navoda iznijetih u pritužbi kao i kopiju cjelokupne dokumentacije koja je formirana tim povodom.

2.1. Odjeljenje bezbjednosti Tivat je dostavilo izjašnjenje akt. 59/1 br. 215/25-5278/2 od 6.10.2025. godine, u kojem je navedeno: da je dana 26.8.2025. godine, u periodu od 19:00 do 07:00 časova, na poslovima dežurnog starješine raspoređen službenik XX, dok su vremenu od 18:00 do 06:00 časova, poslove patrolne djelatnosti obavljali PS XX i XX; da je oko 21:40 časova, dežurni starješina XX, izvršio obilazak mjesta Donja Lastva zbog učestalog remećenja javnog reda i mira od strane lica koja se nalaze na terenima kao i ispred objekta koji se nalazi u sklopu istih; da je u toku noći dana 26.8.2025. godine oko 23:40 časova, telefonskim putem dežurna služba OB Tivat obaviještena da na navedenim terenima i ispred objekta u sklopu terena, više lica narušava javni red i mir bukom te da se odmah po zaprimanju prijave na navedenu poziciju uputio dežurni starješina, koji je prethodno upoznao patrolu, da se približe mjestu narušavanja javnog reda i mira.

Dalje je navedeno: da, nakon što je dežurni starješina došao na navedenu poziciju, isti je zaustavio svoje patrolno vozilo, kako bi se i sam uvjerio na navode podnešene prijave; da, ubrzo nakon što je čuo viku i galamu, uputio se u pravcu više osoba, koje su se nalazile ispred objekta kako bi ih upozorio na dalje ponašanje; da prilikom prilaska, u neposrednoj blizini stola za kojim sjede, isti ih je učtivo pozdravio a nakon toga saopštio razloga zbog kojih je došao, nakon čega je od istih nastalo

negodovanje koje su iskazali na način da su negirali da vrše bilo kakvo remećenje javnog reda i mira; da je nakon toga građanka XX ustala sa stolice i glasno upitala PS XX kako se zove i preziva i pored toga što je isti imao vidno istaknuto ime i prezime na službenoj uniformi, kao i ostala dva službenika; da tokom daljeg razgovora sa prisutnim licima, nakon ponovo datog upozorenja od strane PS XX, na obavezu poštovanja javnog reda i mira, isti su negirali remećenje javnog reda i mira, da je nakon toga PS XX reagovao na način da je rekao da ni sam ne vjeruje šta čuje od navedenih lica iako se prethodno uvjerio u ponašanje istih te da je građanka XX PS uputila riječi „vi ste sramote.“

Dalje je navedeno: da prema navedenim licima nije bilo selektivnog postupanja; da su navedena lica nakon datog upozorenja starješine XX, počinila elemente bića prekršaja i to XX upućujući riječi službenicima XX i XX „vi ste sramote“, čime je iste omalovažila i svojim ponašanjem ostvarila elemente bića prekršaja iz čl. 11 Zakona o javnom redu i miru, dok je građanka XX sve vrijeme galamila u prisustvu policijskog službenika XX, a kasnije i ostalih službenika, čime su se ostvarili elementi bića prekršaja iz čl. 5 Zakona o javnom redu i miru; da su zbog toga dovedeni u sl. prostorije OB Tivat, radi prikupljanja obavještenja na zapisnik; da su Zapisnici o obavještenju prikupljenom od građanina, uredno potpisani od strane podnositeljki pritužbe, pa ne stoji da su neispravni; da pravila službe i procedure nalažu alkotestiranje lica koja su dovedena ili privedena u sl. prostorije OB Tivat; da je vezano za navedeni događaj od strane PS XX, upoznat dežurni tužilac u Osnovnom državnom tužilaštvu u Kotoru, koji se izjasnio da nema elemenata bića krivičnog djela već da se radi o prekršaju te da su vezano za navedeni događaj, službenici SP OB Tivat Sudu za prekršaje – Odjelenju u Kotoru podnijeli Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv podnositeljki pritužbe.

Na kraju se navodi: da navode da su PS došli na lice mjesta motivisani na nacionalnoj osnovi, smatraju neprimjerenim i možda zlonamjernim jer PS svoje poslove vrše odgovorno, savjesno i profesionalno ne uzimajući u obzir bilo kakvu različitost već da prema svim građanima postupaju u skladu sa zakonom i zakonskim ovlaštenjima koja im pripadaju kako bi zaštitili građane i imovinu.

Uz pritužbu je dostavljena i određena dokumentacija koja se odnosi na konkretan događaj i to: dnevnik događaja za dan 26/27.8.2025. godine, u vremenu od 19:00 do 07:00 časova; raniju prijavu koju je građanka podnijela u vezi sa narušavanjem javnog reda i mira na mjesto događaja od 13.8.2025. godine; Zahtjeve za pokretanje prekršajnih postupaka protiv podnositeljki pritužbe, Sudu ta prekršaje u Budvi; sl. zab. PS XX, povodom događaj i postupanja u konkretnom slučaju; sl. zab. dežurnog starješine XX povodom konkretnog događaja i svog postupanja; Zapisnike o izvršenim alkotestiranjima podnositeljki pritužbe kao i Zapisnike o obavještenjima prikupljenim od podnositeljki pritužbe.

III Utvrđene činjenice

3. Na osnovu dostavljene pritužbe i dostavljenog izjašnjenja i dokumentacije od strane OB Tivat, sprovedenog ispitnog postupka utvrđeno je:

- da je građanka podnijela prijavu OB Tivat 13.8.2025. godine, da se u mjestu Donja Lastva, na igralištu pored njene kuće okuplja grupa ljudi koja konzumiraju alkoholna pića, glasnije razgovaraju i agresivno se ponašaju;
- da je dežurni starješina OB Tivat 26.8.2025. godine- PS XX, oko 21:40 časova, obilazio mjesto Donja Lastva gdje se kasnije desio sporni događaj, zbog učestalog remećenja javnog reda i mira, kako bi obišao lokaciju;
- da je u 23:25 časova, putem telefona građanka (drugi put) prijavila da više lica pravi buku i galamu u mjestu D. Lastva na sportskom terenu;
- da se odmah po primljenoj prijavi, na navedenu lokaciju uputio dežurni starješina koji je obavijestio patrolu sa dva PS da se upute ka mjestu događaja;

- da se, kada je dežurni starješina došao na lice mjesta, uputio prema više osoba koje su se nalazile ispred objekta, kako bi ih upozorio na ponašanje;
- da su lica negirala narušavanje javnog reda i mira;
- da je u međuvremenu, na lice mjesta, stigla patrola sa još dva PS;
- da je između PS i zatečenih lica, došlo do komunikacije radi izvršenja službene radnje PS;
- da su podnositeljke pritužbe dovedene u sl. prostorije OB Tivat, radi prikupljanja obavještenja, koje dovođenje je, prema spisima predmeta, izvršio PS XX;
- da prilikom dovođenja podnositeljki pritužbe, nije sačinjen Izvještaj o primjeni ovlašćenja radnje dovođenja;
- da su podnositeljke pritužbe alkotestirane u prostorijama OB Tivat, gdje je XX imala 0,19 g/kg alkohola u organizmu dok XX nije imala alkohola u organizmu;
- da su prilikom prikupljanja obavještenja, podnositeljke pritužbe navele da je možda došlo do galame jer su se smijale, odnosno da su možda bili malo glasniji;
- da je o prikupljenim obavještenjima i sl. zab. o postupanju PS u konkretnom slučaju, obaviješten DT u ODT u Kotoru, koji se izjasnio da u radnjama podnositeljki pritužbe nema elemenata KD, već da se cijeni postojanje bića prekršaja;
- da je protiv podnositeljki pritužbe podniet Zahtjev za pokretanje prekršajnih postupaka Sudu za prekršaje Budva- Odjeljenu u Kotoru, zbog sumnje na počinjene prekršaje iz čl. 11. st. 1 odnosno čl. 5 Zakona o javnom redu i miru;
- da je u sačinjenoj sl. zab. PS XX navedno da je ista sačinjena 23.8.2025. godine, povodom događaja koji se desio 26.8.2025. godine;
- da je u Zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka navedeno da su podnositeljke pritužbe počinile prekršaj koji im se stavlja na teret 27.8.2025. godine;
- da je Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije sprovelo postupak unutrašnje kontrole zakonitosti postupanja policijskih službenika OB Tivat u konkretnom slučaju, gdje su konstatovali da su PS XX i XX, počinili teže povrede sl. dužnosti;
- da je Etički odbor Ministarstva unutrašnjih poslova donio Mišljenje da su PS XX i XX, povrijedili Kodeks policijske etike svojim ponašanjem;
- da je Savjet za građansku kontrolu rada policije donio Zaključak u kojem su naveli svoju ocjenu postupanja PS u konkretnom slučaju i sa tim u vezi dali preporuke, između ostalog da OB Tivat pozove podnositeljke pritužbe na neposredan razgovor kako bi se pružila sva pojašnjenja u odnosu na postupanje PS.

Domaće pravo

4. Ustav Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 001/07 od 25.10.2007, 038/13 od 02.08.2013) propisuje:

"Prava i slobode ostvaruju se na osnovu Ustava i potvrđenih međunarodnih sporazuma

Svi su pred zakonom jednaki, bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo." (član 17)

"Svako ima pravo na ličnu slobodu.

Lišavanje slobode dopušteno je samo iz razloga i u postupku koji je predviđen zakonom." (član 29 stav 1 i 2)

"Jemči se dostojanstvo i sigurnost čovjeka.

Jemči se nepovredivost fizičkog i psihičkog integriteta čovjeka, njegove privatnosti i ličnih prava.

Niko ne smije biti podvrgnut mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju.

Niko se ne smije držati u ropstvu ili ropском položaju." (član 28)

"Jemči se poštovanje ljudske ličnosti i dostojanstva u krivičnom ili drugom postupku, u slučaju lišenja ili ograničenja slobode i za vrijeme izvršavanja kazne.

Zabranjeno je i kažnjivo svako nasilje, nečovječno ili ponižavajuće postupanje nad licem koje je lišeno slobode ili mu je sloboda ograničena, kao i iznuđivanje priznanja i izjava."(član 31)

“Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore je samostalan i nezavisan organ koji preduzima mjere za zaštitu ljudskih prava i sloboda.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda vrši funkciju na osnovu Ustava, zakona i potvrđenih međunarodnih ugovora, pridržavajući se i načela pravde i pravičnosti”. (član 81 stav 1 i 2)

5. Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda ("Službeni list Crne Gore", br. 042/11 od 15.08.2011, 032/14 od 30.07.2014, 021/17 od 31.03.2017) propisuje:

“Zaštitnik/ca samostalno i nezavisno, na načelima pravde i pravičnosti, preduzima mjere za zaštitu ljudskih prava i sloboda, kad su povrijeđena aktom, radnjim ili nepostupanjem državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i lokalne uprave, javnih službi i drugih nosilaca javnih ovlaštenja, kao i mjere za spriječavanje mučenja i drugih oblika nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja i mjere za zaštitu od diskriminacije.” (član 2)

“Zaštitnik/ca u vršenju svoje funkcije djeluje na način što: ukazuje, upozorava, kritikuje, predlaže ili preporučuje.

Na zahtjev organa, Zaštitnik/ca može dati mišljenje o zaštiti i unaprjeđenju ljudskih prava i sloboda.” (član 20)

„Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.” (član 41)

6. Zakon o unutrašnjim poslovima ("Službeni list Crne Gore", br. 044/12 od 09.08.2012, 036/13 od 26.07.2013, 001/15 od 05.01.2015, 087/18 od 31.12.2018) propisuje:

“Policijski poslovi su:

- 1) zaštita i unaprjeđenje bezbjednosti građana i Ustavom utvrđenih sloboda i prava; (...)
- 3) spriječavanje vršenja, otkrivanje i rasvjetljavanje krivičnih djela za koja se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti i prekršaja;
- 4) prevencija svih oblika kriminaliteta i drugih nezakonitih postupanja, pronalaženje učinilaca krivičnih djela i prekršaja i njihovo dovođenje nadležnim organima, kao i preduzimanje mjera i radnji za otkrivanje i identifikovanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću; (...) i
- 17) drugi poslovi propisani zakonom.

Policijski poslovi vrše se primjenom policijskih ovlaštenja, mjera i radnji.

(član 18 st. tač. 1,3,4 i 17)

“Vršenje policijskih poslova zasniva se na načelima demokratskog društva, i to: zakonitosti, profesionalizma, depolitizacije, saradnje, srazmjernosti u primjeni ovlaštenja, efikasnosti, nepristrasnosti, nediskriminacije, blagovremenosti, integriteta i hijerarhijske podređenosti.

Policijski poslovi vrše se sa ciljem da se obezbijedi jednaka zaštita bezbjednosti, sloboda i prava građana, primijeni zakon i obezbijedi vladavina prava.

U vršenju policijskih poslova mogu se upotrebljavati ovlaštenja koja su propisana zakonom i čijom se upotrebom cilj postiže sa najmanje štetnih posljedica.” (član 19)

“Policijski službenici postupaju u skladu sa Ustavom, potvrđenim međunarodnim ugovorima, zakonom i drugim propisima.

Policijski službenici dužni su da se pridržavaju standarda policijskog postupanja, a naročito standarda koji proizilaze iz obaveza utvrđenih međunarodnim aktima, a odnose se na dužnost služenja ljudima, poštovanje zakonitosti i suzbijanje nezakonitosti, ostvarivanje ljudskih prava, nediskriminaciju prilikom izvršavanja policijskih zadataka, ograničenost i uzdržanost u upotrebi sredstava prinude, zabranu mučenja i primjene nečovjećnih i ponižavajućih postupaka, pružanje pomoći ugroženim i drugim licima kojima je pomoć potrebna, obavezu zaštite tajnih i ličnih podataka, obavezu odbijanja nezakonitih naređenja i suprotstavljanje svakom obliku korupcije i diskriminacije.” (član 20)

“Policijska ovlaštenja, mjere i radnje su: (...)

- 1) obrada podataka o ličnosti i drugih podataka;
- 2) utvrđivanje identiteta lica i istovjetnosti predmeta; (...)

- 4) dovođenje;
 - 5) privremeno ograničenje slobode kretanja;
 - 6) davanje upozorenja; (...) i
- 22) druga ovlašćenja propisana zakonom.” (član 41 st. 1 t. 1,2,4, 5,6 i 22)

“Policijska ovlašćenja se mogu primijeniti samo ako su ispunjeni zakonom propisani uslovi za njihovu primjenu.

Policijski službenik je dužan da procijeni ispunjenost uslova iz stava 2 ovog člana i odgovoran je za tu procjenu.

Policijski službenik primjenjuje policijska ovlašćenja po:

- 1) nalogu suda ili državnog tužioca;
- 2) naređenju nadređenog službenika, u skladu sa ovim zakonom;
- 3) sopstvenoj inicijativi, ako nadređeni službenik nije prisutan, a razlozi hitnosti zahtijevaju postupanje bez odlaganja.

Lice prema kome se primjenjuje policijsko ovlašćenje ima pravo da bude upoznato sa razlozima za preduzimanje policijskog ovlašćenja, da ukaže na okolnosti koje smatra bitnim u vezi sa tim, da bude upoznato sa identitetom policijskog službenika i da traži prisustvo lica koje uživa njegovo povjerenje, kad to okolnosti omogućavaju i ako se time ne ugrožava izvršenje policijskog zadatka. (član 43)

“Policijski službenik ovlašten je da dovede lice:

- 1) za koje je potrebno provjeriti identitet u skladu sa članom 70 ovog zakona ili utvrditi identitet u skladu sa članom 72 ovog zakona;
- 2) radi prikupljanja obavještenja u vezi rasvjetljavanja krivičnih djela ili prekršaja, ako bi pozivanje dovelo do odlaganja koje bi ugrozilo vršenje policijskih poslova;
- 3) iz člana 74 stav 5 ovog zakona;
- 4) za kojim se traga;
- 5) kod koga se pronađu predmeti čije posjedovanje nije dozvoljeno i predmeti pogodni za vršenje prekršaja i krivičnih djela;
- 6) koje se zatekne na mjestu izvršenja krivičnog djela ili prekršaja, kad je to neophodno radi vršenja neodložnih policijskih poslova; ili
- 7) po naredbi suda, odnosno državnog tužioca.

Lice se dovodi u prostorije Policije, u vremenu od 6 do 22 časa.

Izuzetno, kad je dovođenje neophodno radi vršenja policijskih poslova koji ne trpe odlaganje, lice se može dovesti i van vremena iz stava 2 ovog člana.

Dovođenje lica iz stava 1 ovog člana, može biti preduzeto najranije tri časa prije roka određenog za dovođenje, ako se mora izvršiti na području opštine za koju je organizaciona jedinica Policije obrazovana, a na kojem se lice nalazi ili na kojem je lice zatečeno.

Kad se lice čije se dovođenje izvršava nalazi ili je zatečeno van područja opštine za koju je organizaciona jedinica Policije obrazovana, dovođenje može trajati najduže šest časova, ako posebnim zakonom nije drukčije uređeno.” (član 77)

“Odredbe člana 77 ovog zakona ne primjenjuju se na dovođenje lica:

- 1) ako se opravdano pretpostavlja da bi se dovođenjem tog lica bitno pogoršalo njegovo zdravstveno stanje; ili
- 2) koje obavlja takve poslove koji se ne smiju prekidati sve dok mu se ne obezbijedi odgovarajuća zamjena.

O činjenicama iz stava 1 ovog člana, policijski službenik koji vrši dovođenje dužan je da, bez odlaganja, obavijesti neposrednog rukovodioca.” (član 78)

“Policijski službenik dužan je da lice koje dovodi, prije dovodenja, na njegovom jeziku ili na jeziku koji razumije, upozna sa razlozima dovodenja i pravima: da o dovodenju obavijesti člana porodice ili treće lice od povjerenja, a ako je to lice stranac i diplomatsko konzularnog predstavnika države čiji je državljanin, odnosno predstavnika odgovarajuće međunarodne organizacije ako se radi o licu bez

državljanstva ili migrantu; na advokata po sopstvenom izboru od momenta dovođenja i na zdravstveni pregled od strane doktora medicine po njegovom izboru.

Ako postoji vjerovatnoća da će lice koje treba dovesti pružiti otpor, dovođenje se može izvršiti i bez prethodnog saopštavanja razloga.

Ako postoji sumnja da lice koje treba dovesti posjeduje oružje ili oruđe za napad ili da će to lice odbaciti, sakriti ili uništiti predmete koje treba od njega oduzeti kao dokaz u krivičnom ili prekršajnom postupku, policijski službenik izvršiće pregled u skladu sa članom 91 ovog zakona.

Policijski službenik će, prije dovođenja, obavijestiti organ nadležan za socijalnu i dječju zaštitu kad treba izvršiti dovođenje lica koje njeguje ili se stara o maloljetnim ili drugim licima, ako neko od srodnika ili susjeda nije u mogućnosti da preuzme staranje.

O dovođenju maloljetnika policijski službenik će odmah obavijestiti roditelja, staratelja, lice kojem je maloljetnik povjeren na čuvanje, treće lice od povjerenja ili organ nadležan za socijalnu i dječju zaštitu. (član 79)

“Pored težih povreda službene dužnosti utvrđenih zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika, teže povrede službene dužnosti policijskih službenika su: (...)

24) nesačinjavanje ili neblagovremeno, nepotpuno ili neuredno sačinjavanje službenog dokumenta o preduzimanju službene radnje ili primjeni policijskog ovlašćenja; (...) (član 173 st.1 t. 24)

“Kontrola i nadzor rada Policije obezbjeđuje se parlamentarnom, građanskom i unutrašnjom kontrolom, kao i od strane Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore kad vrši poslove nacionalnog preventivnog mehanizma za zaštitu lica lišenih slobode od mučenja i drugih oblika surovog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja i postupa po pritužbama na rad policijskih službenika.”(član 189)

7. Kodeks policijske etike ("Službeni list Crne Gore", br. 087/21 od 06.08.2021) propisuje:

“Policijski službenik u obavljanju policijskih poslova postupa u skladu sa načelima utvrđenim Ustavom Crne Gore, potvrđenim međunarodnim ugovorom, zakonom i ovim kodeksom.” (član 1)

8. Uredba o uniformi, oznakama i posebnim oznakama policijskih službenika ("Službeni list Crne Gore", br. 055/23 od 01.06.2023) propisuje:

“Na uniformi policijskih službenika nalaze se posebne oznake, i to: (...)

5) oznaka sa imenom i prezimenom (...)” (član 37 stav 1 tač. 5)

9. Zakon o državnim službenicima i namještenicima ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18 od 10.01.2018, 034/19 od 21.06.2019, 008/21 od 26.01.2021, 037/22 od 07.04.2022, 082/25 od 30.07.2025, 003/26 od 09.01.2026) propisuje:

“Teže povrede službene dužnosti su:

1) neizvršavanje ili nesavjesno ili neblagovremeno ili nemarno vršenje službenih obaveza; (...)” (član 95 st.1 t.1)

Međunarodno pravo

10. Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima propisuje:

“Niko neće biti podvrgnut torturi ili drugom surovom, nečovječnom ili ponižavajućem postupku ili kazni.”(član 5).

11. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima propisuje:

“Niko neće biti podvrgnut torturi ili surovom, nečovječnom ili ponižavajućem postupku ili kazni”(...)(Član 7)

Sve države potpisnice vode računa o tome da nadležne vlasti u najkraćem roku pristupe nepristrasnoj

istraži kad god postoje osnovani razlozi da se vjeruje da je na teritoriji koja potpada pod njihovu nadležnost počinjeno neko djelo mučenja.” (član 12).

V ZAKLJUČNA OCJENA

12. Instituciji Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, podnijele su pritužbu građanke XX i XX, kojom se, u bitnom, ukazuje na neprofesionalno postupanje policijskih službenika OB Tivat prilikom primjene ovlaštenja policijskih službenika prema njima dana 26.8.2025. godine.

13. Uvidom u dostavljeno izjašnjenje od strane OB Tivat, Zaštitnik zapaža da je PS koji je bio raspoređen na poslovima dežurnog starješine tog dana, oko 21:40 časova, preventivno obilazio mjesto Donja Lastva- sportske terene, gdje se kasnije desio sporni događaj.

Iz dokumentacije dostavljene od strane OB Tivat proizilazi da je u prethodnom periodu, konkretno 13.8.2025. godine, podnijeta prijava od strane građanke koja živi u neposrednoj blizini terena, u kojoj se navodi da se na tom igralištu okuplja grupa ljudi, koja konzumira alkoholna pića, glasnije razgovaraju i agresivno se ponašaju.

14. Daljim uvidom u dokumentaciju, konkretno u dnevnik događaja Zaštitnik zapaža da je telefonskim putem primljena prijava u 23:25 časova, da više lica pravi buku i galamu u mjestu Donja Lastva na sportskom terenu.

Uvidom u izjašnjenje OB Tivat, zaključuje se da se dežurni starješina uputio na navedenu poziciju te da je obavijestio patrolu sa još dva PS, da se upute ka mjestu događaja. Dakle, konkretni odlazak na lice mjesta je bio iniciran podnešenom prijavom telefonskim putem dežurnoj službi OB Tivat.

15. Dolaskom na lice mjesta, PS su zatekli na mjestu događaja, između ostalih i podnositeljke pritužbe. U cilju izvršenja službene radnje, dežurni starješina je ostvario komunikaciju sa podnositeljkom pritužbe i kako to proizilazi iz službene zabilješke 59/1 br. 215/25-4611/4 koju je sačinio PS XX, dva puta dao upozorenje prisutnima na poštovanje javnog reda i mira. Nije navedeno na koji način odnosno koje riječi je PS uputio prilikom davanja upozorenja. Dalje je navedeno, da je taj PS cijenio da su isti počinile prekršaje iz Zakona o javnom redu i miru, iz kojeg razloga je prema njima primijenjeno policijsko ovlaštenje radnje dovođenja.

Zaštitnik ukazuje da je u službenoj zabilješci 59/1 br. 215/25-4611/4 od 23.8.2025. godine PS XX navedeno da su podnositeljke pritužbe “*privedene*” u sl. prostorije, koja radnja nije propisana Zakonom o unutrašnjim poslovima.

16. Imajući u vidu oprečne navode iz pritužbe i izjašnjenja OB Tivat odnosno, navode iz službenih zabilješki postupajućih PS, Zaštitnik nije mogao nesumnjivo utvrditi koje riječi su međusobno razmijenili postupajući službenici i podnositeljke pritužbe, a pri činjenici da ostala lica koja su se tu nalazila, nijesu pozvana radi prikupljanja obavještenja u cilju utvrđivanja svih relevantnih činjenica i okolnosti.

17. Zaštitnik podsjeća i da dobra uprava, shodno svojim načelima i principima, podrazumijeva da je uprava okrenuta potrebama građana, da je otvorena i dostupna građanima, da postupa sa uvažavanjem i pažnjom, da jednako postupa sa građanima u istim i sličnim situacijama. Nepostupanje organa javne uprave u skladu sa navedenim može izazvati nezadovoljstvo, nepravdu ili ozbiljnu štetu i javnom interesu i privatnim interesima.

18. Zaštitnik konstatuje da je protiv XX podnešen Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka Sudu za prekršaje – Odjeljenju u Kotoru zbog sumnje da je počinila prekršaj iz čl. 11 st. 1 Zakona o javnom redu i miru, kao i protiv građanke xx, zbog sumnje da je počinila prekršaj iz čl. 5 Zakona o javnom redu i miru.

Zaštitnik zapaža da je u Zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka protiv podnositeljki pritužbe, navedeno da se događaj desio 27.8.2025. godine, iako se sporni događaj desio 26.8.2025. godine, a zbog čega je i pokrenut Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. Ocjena navedene činjenice je u nadležnosti suda pred kojim se prekršajni postupak vodi.

19. U spisima predmeta ne egzistira dokaz da su podnositeljke pritužbe, prije dovođenja, bile upoznate sa svojim pravima. Zaštitnik podjeća da čl. 79 Zakona o unutrašnjim poslovima propisuje: "Polijski službenik dužan je da lice koje dovodi, prije dovođenja, na njegovom jeziku ili na jeziku koji razumije, upozna sa razlozima dovođenja i pravima: da o dovođenju obavijesti člana porodice ili treće lice od povjerenja, a ako je to lice stranac i diplomatsko konzularnog predstavnika države čiji je državljanin, odnosno predstavnika odgovarajuće međunarodne organizacije ako se radi o licu bez državljanstva ili migrantu; na advokata po sopstvenom izboru od momenta dovođenja i na zdravstveni pregled od strane doktora medicine po njegovom izboru."

Izuzetak koji je Zakonom predviđen "ako postoji vjerovatnoća da će lice koje treba dovesti pružiti otpor, dovođenje se može izvršiti i bez prethodnog saopštavanja razloga", nije primjenjiv na konkretni događaj jer iz spisa predmeta se utvrđuje da su podnositeljke pritužbe bez upotrebe sredstava prinude dovedene u sl. prostorije OB Tivat, a iz čega se zaključuje da podnositeljke pritužbe nijesu pružale otpor navednoj radnji dovođenja.

Zaštitnik je u kako u preventivnom mandatu¹ kao i u reaktivnom² ukazao da je neophodno da se lica koja se dovode upoznaju sa svojim pravima, i da se donese instrukcija sa tim u vezi, što je učinjeno u junu 2024. godine, ali, u konkretnom slučaju, nema dokaza da se po instrukciji postupilo.

Zaštitnik upozorava da opisano postupanje policijskih službenika prema građanima/kama kada je u pitanju primjena policijskog ovlašćenja – radnja dovođenja, ostavlja prostor za zloupotrebu ovlašćenja, posebno kada se radi o pravno neukim strankama, koje nijesu obaviještene o tome koja prava imaju na raspolaganju odnosno o tome kada i na koji način navedena prava mogu iskoristiti.

20. Zaštitnik podsjeća da je u praksi međunarodnih tijela ranije prepoznato da je rizik od zlostavljanja najveći u prvim satima lišavanja slobode. Tako Evropski komitet za sprječavanje mučenja (CPT) dosljedno ističe važnost tri proceduralne garancije, naime: pravo na pristup advokatu, pravo na pristup doktoru i pravo na to da srodnik ili treće lice bude obaviješteno, po vlastitom izboru. To pretpostavlja da su osobe lišene slobode o tim pravima uredno obaviještene, usmeno nakon "privođenja" i, što je prije moguće, pisanim putem (npr. putem "pisma o pravima" ili drugog dokumenta kojim se utvrđuju prava osoba u policijskom pritvoru) na jeziku koji one razumiju. Ovo "trojstvo prava" trebalo bi se primjenjivati od samog početka lišenja slobode od strane policije - to jest, kada je dotična osoba dužna ostati u policiji.

¹ Izvještaj dostupan na: https://www.ombudsman.co.me/zastitaprevencija/154.news_report.html

² Dostupno na: <https://www.ombudsman.co.me/zastitaprevencija/Preporuke.html> - predmet br. 531/24;

21. Zaštitnik uvidom u dostavljeno obavještenje podnositeljicama pritužbe od strane Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije, konstatuje da je to Odjeljenje sprovedo postupak i na osnovu utvrđenih činjenica i okolnosti sačinile izvještaj koji je kasnije proslijeđen direktoru Uprave policije na dalje postupanje.

22. U izvještaju je konstatovano da su ta dva PS počinili težu povredu sl. dužnosti, i to PS XX povredu iz čl. 95 st.1 t. 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima i povredu iz čl. 173 st.1 tač. 24 Zakona o unutrašnjim poslovima dok je PS XX počinio težu povredu sl. dužnosti iz čl. 173 st.1 t. 24 Zakona o unutrašnjim poslovima.

23. U odnosu na navode koje se odnose na predstavljanje PS, Zaštitnik ukazuje da je obaveza PS koji su u uniformi da imaju vidno obilježeno ime i prezime na istoj, što su PS i imali kako to proističe iz dostavljenog izjašnjenja Odjeljenja bezbjednosti Tivat, a što nije problematizovano ni u podnešenoj pritužbi.

24. Zaštitnik podsjeća da zlostavljanje mora dostići minimalni nivo surovosti da bi potpadalo pod dejstvo člana 3 Evropske konvencije o ljudskim pravima. Ocjena ovog minimuma je relativna; ona zavisi od svih okolnosti predmeta, kao što su trajanje postupanja, njegove fizičke i psihičke posljedice, a u nekim slučajevima i od pola, starosti i zdravstvenog stanja žrtve.³

Da bi neko ponašanje bilo „ponižavajuće“, patnja ili poniženje koje izaziva u svakom slučaju mora prevazilaziti neizbježni element patnje ili poniženja vezanog za dati oblik zakonitog postupanja.

Primijenjeno na okolnosti konkretnog slučaja, zaključuje se da postupanje policijskih službenika, a u odnosu na koje postupanje je izvještaj dalo i Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije, po mišljenju Zaštitnika nije bilo u skladu sa citiranim odredbama Zakona o unutrašnjim poslovima kako je prethodno obrazloženo. Međutim, Zaštitnik nije mogao utvrditi da je dato postupanje dostiglo minimalni stepen težine da bi potpalo pod opseg primjene člana 3 Konvencije.

Navedeno iz razloga što se prema praksi Evropskog suda za ljudska prava, smatra da je postupanje „ponižavajuće“ u smislu člana 3 kada se njime pojedinac omalovažava ili ponižava, pri čemu se ispoljava nepoštovanje ili narušava njegovo ljudsko dostojanstvo ili kada to postupanje izaziva osjećanja straha, tjeskobe ili inferiornosti koja mogu slomiti moralni ili fizički otpor pojedinca⁴, a imajući u vidu oprečne navode iz pritužbe i izjašnjenja OB Tivat, odnosno, navode iz službenih zabilješki postupajućih PS i pri činjenici da ostala lica koja su prisustvovala događaju nijesu pozvana radi prikupljanja obavještenja u cilju utvrđivanja svih relevantnih činjenica i okolnosti.

25. Zaštitnik upućuje podnositeljke pritužbe na mogućnost prijavljivanja događaja nadležnom Osnovnom državnom tužilaštvu u Kotoru, koje bi, u slučaju prijavljivanja događaja, moralo biti obaviješteno o svim relevantnim činjenicama, uključujući navode pritužbe da podnositeljke ne žele da prejudiciraju da li je u dolasku policijskih službenika bilo i elemenata motivisanih nacionalnim osnovom, imajući u vidu da se događaj zbio u Donjoj Lastvi gdje većinsko stanovništvo čine Hrvati i gdje je i ranije bilo situacija da su okupljanja doživljavana kao smetnja, te da žele da vjeruju da ovog puta to nije bio slučaj.

³ Vidjeti na primjer, st. 67 presude Velikog vijeća u predmetu Džaloh protiv Nemačke [Jalloh v. Germany], predstavka br. 54810/00, ECHR 2006-IX.

⁴ Vidjeti presude Velikog vijeća u predmetima M.S.S. protiv Belgije i Grčke, predstavka br. 30696/09, st. 220, ECHR 2011, i El-Masri protiv Biše Jugoslovenske Republike Makedonije, predstavka br. 39630/09, st. 202, ECHR 2012.

26. Sa izloženog, polazeći od toga da je institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda u Crnoj Gori ustanovljena u cilju zaštite i unaprijeđenja ljudskih prava i sloboda zajamčenih Ustavom, zakonom, ratifikovanim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava i u cilju jačanja vladavine prava, a pridržavajući se i načela pravde i pravičnosti, u skladu sa članom 41 Zakona o Zaštiti/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore ponavlja ranije date preporuke Upravi policije i iste daje:

Upravi policije – Odjeljenju bezbjednosti Tivat:

a) da prilikom preduzimanja policijskog ovlašćenja - radnje dovođenja, u potpunosti postupi u skladu sa članom 79 Zakona o unutrašnjim poslovima i Instrukcijom o postupanju policijskih službenika prilikom primjene ovlašćenja dovođenja;

b) da u budućem postupanju, obezbijedi dosljedno poštovanje nacionalnih propisa, potvrđenih međunarodnih ugovora i opšteprihvaćenih pravila međunarodnog prava koji se odnose na poštovanje ljudskih prava prilikom preduzimanja radnji iz svoje nadležnosti, sa posebnim akcentom na obezbjeđivanje nulte tolerancije zlostavljanja.

Zaštitnik će ranije date preporuke Upravi policije i date preporuke Odjeljenju bezbjednosti Tivat pratiti u kontinuitetu.

ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
Mirjana Radović

Dostaviti:

- podnositeljima pritužbe;
- Upravi policije;
- Upravi policije – Odjeljenje bezbjednosti Tivat;
- a/a.